

SIKO Verksamhetsberättelse 2014

SIKO styrelse – Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation – lämnar härmed följande verksamhetsberättelse för 2014, SIKO:s 47:e verksamhetsår. *Fastställd på årsmöte 2015-02-15.*

Sammanfattning

SIKO arbetar med att tillföra kunskap om skärgårdslivets villkor och för att påverka berörda politiker, tjänstemän m fl att fatta beslut, som är positiva för dem som bor och verkar på öarna. I praktiken innebär detta att delta på många möten, exempelvis Regionala Skärgårdsrådet, Exekutivkommittén, Trafikantföreningen, Svealands Kustvattenvårdsförbund, Skärgårdarnas Riksförbund och Skärgårdsstiftelsen.

Verksamheten finansieras genom anslag från Landstinget samt medlemsföreningarnas medlemsavgifter. På årsmötet i februari 2014 antogs nya stadgar, som möjliggör för föreningar, som även har fritidsboende som medlemmar, att ansöka om medlemskap i SIKO. Ett par förfrågningar från sådana föreningar har varit aktuella under året (och är fortfarande aktuella).

SIKO:s uppgift och mål är att påverka för att tillförsäkra öbor möjligheten att på rimliga villkor bo kvar och verka i sin livsmiljö. Syftet är också att aktivt medverka till att skapa förutsättningar för människor i alla åldrar att bosätta sig och arbeta i skärgården och därmed säkerställa året-runt-skärgårdens fortlevnad, genom tillgång till grundläggande service såsom kommunikationer, post- och kassaservice, livsmedel, bränsleförsörjning etc.

Under 2014 har följande frågor varit i fokus:

- ✧ Bredband – SIKO driver framgångsrikt projekt BUD (Bredband – Utbyggnad – Drift), som i dagsläget medverkat till att utbyggnad av bredband genom byalagsmetoden nu kommer att nå 1600 abonnenter och inom 3 år totalt 3000 abonnenter, samtliga på våra öar. Ett omfattande och arbetskrävande projekt, som har få motsvarigheter i Sverige. Arbetet har baserats på SIKO:s omfattande kontaktnät och hade inte gått att genomföra utan detta. SIKO:s medlemsföreningar har många gånger tjänat som grund för de nybildade bredbandsföreningarna. Jämföras kan med det mycket få aktiviteter som skett i skärgårdskommunernas fastlandsdelar. Totalt har detta lett till att ca 75 miljoner kr investerats i fast infrastruktur i skärgården. Målsättningen är att detta ska minska risken för avfolkning och leda till en utveckling av vår bygd.
- ✧ Besöksnäring – SIKO har tillsammans med Hembygdsförbundet tagit fram en inventering över skärgårdens samtliga museer. Arbetet kommer att resultera i en broschyr, som i sin tur kan inspirera till ökade besök i skärgården. Projektet har haft stöd av skärgårdslandstingsrådet Gustav Hemming.

- ✦ Sjötrafiken – SIKO, tillsammans med övriga skärgårdsorganisationer, har deltagit i ett flertal möten där förutsättningarna för en ny sjötrafikupphandling diskuterats. SIKO bidrar med kunskap om vilka förutsättningar som behöver uppfyllas för att sjötrafiken ska fungera för skärgårdens bofasta och företag. Speciellt har SIKO som enda organisation drivit frågan om sysselsättningseffekten i skärgården. Sjötrafiken svarar genom de små rederierna för en betydande del av de fasta arbetstillfällena.
- ✦ Skärgårdsskolorna – SIKO stöttar föräldraaktioner när skärgårdsskolorna är hotade. Detta är en ständigt pågående verksamhet, eftersom skolorna utgör navet i vår samhällsutveckling.
- ✦ Skärgårdens unga – se ovan – skärgårdsskolorna är den enskilt viktigaste ungdomsfrågan, men när förutsättningar funnits har SIKO även ordnat utbildningar (navigation, fyrhjulingskörkort) och andra aktiviteter.
- ✦ Strandskydd – SIKO har lagt ner mycket arbete på att lämna väl förankrade och övervägda synpunkter på skärgårdskommunernas strandskyddsremisser. SIKO har i samarbete med Företagarna Skärgården en särskild utsedd expertgrupp inom detta område, då denna fråga är av avgörande betydelse för skärgårdens möjlighet till tillväxt. Frågan kommer att engagera oss fortlöpande under många år framöver.
- ✦ Post- paket- och kassaservice – SIKO har en fortsatt aktiv del i att det nu finns politiska drivkrafter som arbetar för att stoppa planerade försämringar.
- ✦ Bilbesiktning – kontakter för att bilbesiktning även fortsättningsvis kommer att genomföras på öar utan fast broförbindelse eller vägfärja.
- ✦ "Skärgårdskunskap" - SIKO har uppdaterat en presentation riktad till politiker och tjänstemän som används i många sammanhang för att ge möjlighet att förstå villkoren för de som bor och verkar i skärgården. Extra aktuell efter ett valår när nya politiker tillträtt.
- ✦ Enkät till Landstingspolitiker inför valet 2014. Frågor och svar på www.siko.org.se

SIKO:s arbetssätt

Tyvär karakteriseras SIKO:s arbete mycket av att motverka försämringar – i likhet med situationen i många av Sveriges glesbygder.

SIKO arbetar bl a genom att ha en öppen dialog på möten och seminarier som SIKO arrangerar och som är öppna för alla skärgårdsbor samt för politiker och tjänstemän som arbetar med skärgårdsfrågor.

SIKO är representerade i flera Skärgårdsråd på regional och lokal nivå och deltar aktivt även på övriga möten, seminarier och konferenser där skärgårdsfrågorna finns på agendan.

SIKO:s viktigaste och mest tidskrävande arbetsuppgift är att ha ständig handlingsberedskap för att delta i de dialoger kring skärgårdsfrågornas utveckling, som SIKO initierar eller blir inbjuden till. Under 2014 har SIKO:s representanter, utöver interna AU och styrelsemöten, deltagit i 74 möten (allt från bredband till sjötrafik och besöksnäring). SIKO uppskattar det engagemang politiker och tjänstemän visar genom att bjuda in till överläggningar och ser det som SIKO:s viktigaste roll att kunna representera de bofastas synpunkter.

Medlemmarna i SIKO:s AU har även deltagit i en IT utbildning anordnad av Skärgårdarnas Riksförbund. Syftet är att mer effektivt arbeta med distansmöten.

Organisation

SIKO organiserar 12 lokala skärgårdsföreningar i Stockholms län och är i sin tur medlem i Skärgårdarnas Riksförbund, SRF, som har 15 medlemsföreningar från Sveriges samtliga kustlän och de större insjöarna.

SIKO:s medlemsföreningar: Björkö Arholma skärgårdsförening, Arholma Skärgårdsförening, Blidö-Frötuna Skärgårdsförening, Föreningen Rindöborna, Östra Lagnö Byalag, Mellanskärgårdens Intresseförening, Runmarö Intresseförening, Sandhamnsområdets Intresseförening, Nämdö Hembygdsförening, Ornö Intresseförening, Södra Skärgårdens Intresseförening och Utö Kontakt och Intresseförening.

Ledamöter i SIKO:s styrelse:

- ✦ *Ulf Westerberg*, Möja (Mellanskärgårdens Intresseförening) - ordförande
- ✦ *Björn Sjöblom*, Yxlan (Blidö-Frötuna Skärgårdsförening)
- ✦ *Björn Cederwall*, Svartsö (Mellanskärgårdens Intresseförening)
- ✦ *Arne Griphult*, Östra Lagnö (Östra Lagnö Byalag)
- ✦ *J-E Jäderlund*, Rindö (Föreningen Rindöborna)
- ✦ *Ulla Larsson*, Runmarö (Runmarö Intresseförening)
- ✦ *Rebecca Dertell*, Sandhamn (Sandhamnsområdets Intresseförening)
- ✦ *Gunilla Söderqvist*, Nämdö (Nämdö Hembygdsförening) – vice ordförande
- ✦ *Per Frideen*, Ornö (Ornö Skärgårds Intresseförening)
- ✦ *Charlotte Schröder*, Utö (Utö Kontakt- och Intresseförening)
- ✦ *Bo Tyrefors*, Gålö (Södra Skärgårdens Intresseförening)

Adjungerade:

- ✦ *Britt Fogelström*, Möja - sekreterare
- ✦ *Urban Gunnarsson*, Norrtälje - kassör

Ersättare i styrelsen:

- *Alf Anderin*, Svenska Högarna (Blidö-Frötuna Skärgårdsförening)
- *Börje Caesar*, Byholmen (Mellanskärgårdens Intresseförening)
- *Lars Olsson*, Ornö (Ornö Skärgårds Intresseförening)
- *Joel Nordstedt*, Söderöra (Blidö-Frötuna Skärgårdsförening).

Revisorer:

Lennart Rohdin, och *Anders Sundberg* ; ersättare: *Ingalill Wikström*

SIKO AU, arbetsutskott:

Ordförande *Ulf Westerberg*, Möja
Vice ordförande *Gunilla Söderqvist*, Nämdö
Sekreterare *Britt Fogelström*, Möja
Kassör *Urban Gunnarsson*, Norrtälje

Årsmöte, styrelsemöten och AU-möten under året

Årsmötet hölls på Landsort den 15 februari 2014. Beslut om stadgeändringar fattades. De nya stadgarna har tagit hänsyn till samhällsutvecklingen, där gränsen mellan bofast och fritidsboende inte alltid är så tydlig. Även skärgårdsföreningar med fritidsboende som fullvärdiga medlemmar kan enligt de nya stadgarna ansöka om medlemskap i SIKO, förutsatt att föreningens ändamål är i samklang med SIKO:s uppgift att värna året-runt-skärgårdens fortlevnad.

Styrelsen har haft sju styrelsemöten fram till årsskiftet. Det är mycket tid som läggs ner i res- och arbetstid enbart för styrelsemötena, främst beroende på att det är tidskrävande att resa till och från öarna.

AU (arbetsutskottet) har haft sju protokollförda sammanträden (minnesanteckningar) fram till årsskiftet. Distansmöten (telefon / skype) tillämpas i ökad omfattning.

Regelbundna möten i övrigt

SIKO deltar regelmässigt på möten med flera olika aktörer.

- ✦ I det **Regionala Skärgårdsrådet** har SIKO fyra ordinarie och lika många ersättare. Föreningen har varit representerat på alla möten i Regionala rådet under året. Ulf Westerberg har under året tillsammans med två kommunala representanter och Regionala rådets ordförande, Gustav Hemming, suttit i presidiet för Regionala rådet.
- ✦ I **Exekutivkommittén** har Ulf Westerberg suttit som representant för de olika skärgårdsorganisationerna.
- ✦ I **Skärgårdsstiftelsen** har SIKO två adjungerade platser, representanterna har deltagit på alla sammanträden och sedan rapporterat vidare till SIKO på styrelsemötena.
- ✦ SIKO har även representation i **Skärgårdens Trafikantförenings** styrelse. Dessa representanter har deltagit i möten samt rapporterat till SIKO:s styrelse.
- ✦ SIKO har också en representant i **Svealands Kustvattenvårdsförbunds** styrelse, samt har med representanter på årsstämman.
- ✦ Representanter i **LAG-gruppen i Leader UROSS** är individuellt valda utifrån kompetens och geografisk placering. SIKO finns genom medlemmar representerat i LAG.

Skärgårdarnas Riksförbund

SIKO är medlem i den rikstäckande skärgårdsföreningen Skärgårdarnas Riksförbund, SRF. SIKO har fyra ordinarie platser på SRF:s representantskapsmöten. Andra mindre föreningar har två platser.

SIKO:s styrelse har beslutat att två av platserna ska vara samma personer som representerar för att få kontinuitet. Övriga två platser tillsätts beroende på ämne på mötet. Beslut tas inför varje möte. Detta för att de personer som har speciell sakkunskap och intresse för de frågor som ska avhandlas ska kunna medverka. Det är även ett sätt att sprida kunskap om vad SIKO och SRF arbetar med. SIKO har varit representerat på alla

SRF möten. SIKO har även med representanter i SRF:s arbetsgrupper, färje-, bo-, skärgårdsbönder, miljö och energigruppen där man mer konkret arbetar med frågorna. SIKO:s arbete i SRF var också grunden för att skärgårdslandstingsrådet Gustav Hemming bjöds in som talare till SRF:s representantskapsmöte.

Övriga möten

- ✦ **Green Islandsprojektet** SIKO har varit representerad vid ett flertal möten och andra aktiviteter i det EU-finansierade Green Islandsprojektet. Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län har varit lead partner för projektet som syftar till att inventera, analysera och bearbeta uppgifter om dagsläget på öar, speciellt vad gäller energi-, avlopps-, transport- och sophanteringsfrågor. SIKO har medlemsföreningar vars öar deltagit i projektet och SIKO:s styrelse har därigenom fått rapporter över utvecklingen.
- ✦ **Nordiska Ministerrådets skärgårdssamarbete** SIKO representanter deltog i möte med tema Kulturturism i skärgården.
- ✦ Kopplat till **sjötrafikupphandlingen** har SIKO:s representanter deltagit på ett flertal möten. Det har varit möten både med företrädare för Waxholmsbolaget där vi framfört våra synpunkter på upphandlingen samt möten med andra skärgårdsorganisationer.
- ✦ **AMF1** har informationsmöten två gånger om året. Dessa kallas också **Skärgårdsråd**, vilket kan skapa en viss förvirring då begreppet skärgårdsråd oftast förknippas med kommunernas Skärgårdsråd. På de möten som anordnats har SIKO varit representerade.
- ✦ SIKO har även haft möten med **Skärgårdsstiftelsen och Landstingets handläggare** där gemensamma skärgårdsfrågor diskuterats.
- ✦ SIKO har inga egna lokaler - genom att låna lokaler hos andra organisationer får SIKO även möjlighet till en nära dialog med andra som arbetar med skärgårdsfrågor exempelvis Sjöpolisen, Kustbevakningen och Kustvattenvårdsförbundet.
- ✦ Det har även varit **ett flertal andra möten** där SIKO på något sätt deltagit, exempelvis konferenser som RUFs och ESF-rådets Lanseringskonferens (EU fonder).

De som deltagit i något möte som representant för SIKO lämnar en kort rapport skriftlig från mötet som läggs upp på hemsidan, möjlighet till dialog finns på SIKO:s styrelsemöten.

Övrigt

Lokala skärgårdsråd: Det finns Lokala Skärgårdsråd i samtliga skärgårds-kommuner. Genom de lokala föreningarnas representanter kan aktuella frågor föras vidare till SIKO. SIKO:s ordförande och AU representanter har även fortlöpande kontakter med de lokala skärgårdsföreningarna samt med politiker och myndighetsrepresentanter.

Media: Massmediekontakter initieras dels av SIKO när det finns anledning att föra ut budskap i aktuella skärgårdsfrågor, dels av journalister som efterfrågar kommentarer i olika frågor. Under året har SIKO:s frågor på detta sätt vid många tillfällen förts ut till allmänheten främst genom tidningen Skärgården och via nättidningen Skärgårdsbryggan.

Information: På SIKOs hemsida, www.siko.org.se , läggs aktuell information fortlöpande ut och finns snabbt tillgänglig. SIKO har som nämnts ovan även ett etablerat samarbete med www.skargardsbryggan.com , där man hittar skärgårdsnyheter.

Remissvar på utredningar, tillståndsskrivelser mm: SIKO har under året lämnat remissvar på exempelvis kommunala översiktsplaner, svävertillstånd och andra marina trafikfrågor. SIKO har under året även svarat på remisser på Översyn av utvidgat strandskydd, aktualitetsprövning av RUF5 och det Skärgårdspolitiska programmet. SIKO har också varit behjälplig när det gäller remissvar som Skärgårdarnas riksförbund skrivit.

Ekonomi

Årets resultat och balansräkning redovisas på separat bilaga.

Summa rörelsens totala kostnader under året är 415.441 kronor.

Detta är en minskning från 2013 med -59 269 kronor.

Det beror bland annat på uteblivet planerat höstmöte med politiker inför valet eftersom de inbjudna prioriterade andra möten.

I och med stadgeändringarna har antalet styrelseledamöter minskats samt även antalet styrelsemöten vilket innebär minskade mötesarvoden och resekostnader. Detta var också ett påpekande från förvaltningen.

Antalet externa möten har också minskat under året.

SIKO har från tidigare år hos Landstinget ett underskott på -11 930 kronor vilket nu kan regleras inför 2015 års bidragsansökan.

Slutord

SIKO ser fram emot att fortsatt bevaka och utveckla frågor kring:

- ⤴ Skärgårdsskolorna
- ⤴ Ungdomar
- ⤴ Kommunikationer
- ⤴ Sjötrafik
- ⤴ Bredband
- ⤴ Samhällsservice i övrigt
- ⤴ Besöksnäring
- ⤴ Miljö
- ⤴ Dialogen med myndigheter
- ⤴ Dialog med politiker

Förutsättningarna för SIKO att göra ett bra arbete är dels att engagemanget för en levande skärgård delas med tjänstemän och politiker, dels att SIKO har tillgång till ett unikt nätverk av skärgårdsbor genom de lokala medlemsföreningarna. TACK till tjänstemän, politiker och bofasta för god samverkan under 2014!

För den som är intresserad att fördjupa sig finns ett flertal protokoll och minnesanteckningar tillgängliga från de olika mötena, kontakta sekreteraren.

Skärgården februari 2015

SIKO:s styrelse:

Ulf Westerberg, ordf
Möja

Gunilla Söderqvist, vice ordf
Nämjö

Urban Gunnarsson, kassör
Norrtälje

Britt Fogelström, sekr
Möja

Björn Sjöblom, Yxlan

Björn Cederwall, Svartsö

Arne Griphult, Östra Lagnö

J-E Jäderlund, Rindö

Ulla Larsson, Runmarö

Rebecca Dertell, Sandhamn

Per Frideen, Ornö

Charlotte Schröder

Bo Tyrefors, Gålö